

Egészségügyi ismeretek

9. osztály

A fertőző betegségek fajtái

A kórokozó mikrobák terjedése lehet direkt és indirekt úton. A direkt azt fejezi ki, hogy a kórokozó közvetlenül jut a fertőzőforrásból a fogékony szervezetbe, így terjednek a nemi betegségek, de lehetséges a légúti csoportban is. A fertőző betegségek nagyobbik része indirekt úton jut a fogékony szervezetbe. Az átvitel lehetőségei egyben kifejezik a fertőző betegségek csoportjait is.

Gyomor-bélcsatornán át terjedő betegségek (enterális úton)

Pl.: hastífusz, kolera, dizentéria (vérhas), vírusos májgyulladás, salmonellozis

Az enterális fertőzések csoportjába tartoznak azok a kórformák, ahol a kórokozó szájon át kerül a szervezetbe, az emésztőrendszerben szaporodik és általában a széklettel távozik. Nagyobb gyakorisággal nyáron, kora ősszel fordulnak elő.

Bejutása a szervezetbe a külső környezetből:

- közvetlen érintkezés révén (piszkos kéz)
- ivóvíz, tej, egyéb élelmiszerek közvetítésével szájon át
- legyek is terjeszthetik

A gyomor-bélcsatornába bejutott kórokozó megbetegítő hatását különbözőképpen kifejtheti:

- gyomor-bélcsatornában maradva ott okoz elváltozást
- felszívódó méreg anyagokkal egyéb szervet is megbetegítenek
- bélfalon át a vér- és nyirokutakba jutnak és ily módon kerülnek arra a helyre, ahol tüneteket okoznak

Megelőzés:

- betegek elkülönítése
- kórokozó-hordozók felkutatása és ártalmatlanná tétele
- legyek elleni védekezés
- megfelelő higiénés viszonyok teremtése
- jó ivóvíz és élelmiszerellátás
- emberek egészségügyi kultúrájának növelése

- védőoltások

Légutakon keresztül terjedő fertőző betegségek

Ide tartoznak mindazok a megbetegedések, amelyekben a kórokozó a szervezetbe a légutakon keresztül jut be. A kórokozók a folyamat teljes időtartama alatt vagy annak egy részében a légutakban, a légúti váladékban megtalálhatók, ezért légzés, beszéd, tüsszentés, köhögés során nagy mennyiségben ürülnek. A levegőben hosszú ideig lebegnek, s belégzéssel könnyen kerülnek más szervezetbe. Gyakori az őszi, téli évszakban, gyorsan terjed, és nagy tömegeket érinthet.

Pl.: influenza, kanyaró, mumpsz, rubeola, bárányhimlő, skarlát, járványos agyhártyagyulladás, tuberculosis

- Cseppfertőzéssel terjednek,
- a cseppfertőzés könnyű terjedése miatt e betegségek kórokozóival már gyermekkorban fertőzünk, az átvészelt betegség után, immunitás alakul ki, ezért ritkábbak felnőttkorban.

Légutakon át terjedő fertőző betegségek elleni védekezés, a fertőzés könnyű terjedése miatt nehéz. Ritkán lehetséges a fertőzőforrások felkutatása és elkülönítése és nehéz a terjedési lehetőségek elvágása is.

Megelőzés

- leghatékonyabb módja az aktív védőoltás
- zárt helyiségek gyakori szellőztetése
- személyi higiénés követelmények betartása

Feladat:

Másoljátok le a füzetbe a tananyagot!

A leírt tananyagot legyetek szívesek lefényképezni és visszaküldeni.

Köszönöm, jó munkát kívánok!